

Asia: VN/20323/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote100)

Valitkaa jompikumpi alla olevista vaihtoehdoista

Lausunnonantajalla on lausuttavaa esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Aluehallintovirastoilta on pyydetty lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta (HE 241/2020). Pelastustoimessa uudistuksen tavoitteena on pelastuslaitosten toiminnan yhdenmukaistaminen, tarpeellisen itsenäisyyden säilyttäminen ja pysyminen mukana ensihoidon järjestelyissä. Hyvinvointialueiden itsenäisyydestä huolimatta olisi ollut toivottavaa säännellä lainsäädännöllä tarkemmin hyvinvointialueen hallintorakenteista. Hallintorakenteilla on merkitystä palvelujen järjestämiseen. Sisäministeriö on lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä tehnyt selvityksen mukaan uudistuksen yhteydessä rahoitus tulee vähenemään ja sillä on vaikutusta pelastustoimen palvelutasoon ja sen valvontaan.

Hallituksen esityksessä on pelastustoimen osalta kyse suurelta osin teknisistä muutoksista, kun järjestäjätaho muuttuu. Osa aluehallintoviraston pelastustoimeen kuuluvista tehtävistä siirtyvät pelastustoimen järjestämislakiin. Järjestämislakiesitykseen on annettu lausunto (26.8.2020; 17824/2020). Merkittävimmät huomiot lausunnossa kohdistuivat aluehallintoviraston tehtävien lisääntymiseen (vuosittaiset asiantuntija-arviot), aluehallintoviraston rajaamiseen pois vuosineuvotteluista (hyvinvointialueet-ministeriöt) ja aluehallintoviraston valvontatehtävän laajentamiseen oma-aloitteiseen palvelutason laillisuusvalvontaan (kanteluiden lisäksi). Vuosittaiset asiantuntija-arviot antavat hyvän pohjan oma-aloitteisen valvonnan tekemiseen.

2.2. Pelastustoimi

Aluehallintovirastot esittävät, että nykytilaa ja sen arviointia käsittelevässä Palosuojelurahaston osuudessa todettaisiin, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto vastaa palosuojelumaksun maksuunpanosta palosuojelurahastolain (306/2003) 4 §:ssä säädetyllä tavalla. Tehtävään käytetään työaikaa 0,3 htv:tä ja tehtävää on esitetty siirrettäväksi Palosuojelurahastolle.

7.75. Laki pelastuslain muuttamisesta

Voimassa olevan pelastuslain 67 §:n mukaan sisäministeriön lisäksi aluehallintovirastolla on toimivalta antaa määräys väestönsuojelukoulutukseen osallistumiseksi. Aluehallintovirastot esittävät, että esitysluonnoksen perusteluihin lisätään aluehallintoviraston toimivalta määrätä henkilöitä väestönsuojelukoulutukseen kuten säännöstekstissä asia on mainittu.

Kuntien valmiussuunnittelun tukeminen

Aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 4 §:n 2 momentin 3 kohdassa on aluehallintovirastoille säädetty tehtäväksi kuntien valmiussuunnittelun tukeminen. Aluehallintovirastoista annetun asetuksen (906/2009) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti aluehallintovirastojen pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueet hoitavat kuntien valmiussuunnittelun tukemisen tehtävää. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osalta kuntien tehtäviä siirtyy perustettaville hyvinvointialueille. Aluehallintovirastot ovat osaltaan tukeneet nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen valmiussuunnittelua osana kuntien valmiussuunnittelun tukemistehtävää.

Hyvinvointialueista säädettävän lain 14 §:ssä on säädetty hyvinvointialueiden ja kuntien välisestä yhteistyöstä. Yksi tällainen tehtäväkokonaisuus voi olla valmiussuunnitteluun liittyvä yhteistoiminta hyvinvointialueiden ja kuntien välillä. Mahdollinen yhteistyö ei poista kunnalta valmiuslaissa (1552/2011) säädettyä valmiussuunnitteluun liittyvää velvoitetta, jolloin valmiussuunnitteluun liittyvä yhteistoiminta voi muodostua samankaltaiseksi kuin tällä hetkellä on säädetty aluehallintovirastojen tehtäväksi.

Aluehallintovirastot esittävät, että tässä yhteydessä selvitettäisiin kuntien valmiussuunnitteluun liittyvien säädösten mahdolliset päällekkäisyydet. Lisäksi esitetään selvitettäväksi, tulisiko aluehallintovirastojen tukea aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 2 momentin 3 mukaisesti kuntien valmiussuunnittelun lisäksi hyvinvointialueiden valmiussuunnittelua sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävissä.

Holopainen Sirpa
Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Aluehallintovirastojen pelastustoimi ja
varautuminen -vastuualueet